

Velmi stručně bychom mohli shrnout výsledek dosavadního zkoumání do jediné věty: přijmeme-li Descartovo tvrzení, že metafyzické meditace mají vybudovat základy věd(ění) poznáním prvních principů, pak lze říci, že pojednání o lidské přirozenosti ze Šesté meditace svým diskursem do metafyzického rámce Meditací nepatří, ačkoliv jen díky němu tvoří Meditace jediný a organický celek.

Ve své diplomové práci jsme si vytkli za cíl otestovat tvrzení, že pojednáním o lidské přirozenosti ze Šesté meditace překračuje Descartes svůj vlastní záměr, totiž záměr vybudovat jisté a nezpochybnitelné kořeny veškerého vědění. Právě Meditace o první filosofii, jak jsme ukázali ve druhé kapitole, se měly věnovat výhradně metafyzickému zkoumání, které by vedlo k nalezení prvních příčin neboli principů poznání. Meditace měly představovat naplnění Descartova úsilí založit vědu na zcela jistých a nezpochybnitelných základech. Má-li celá fyzikální přírodověda spíše pravděpodobnostní charakter, neboli je-li pravdivá pouze natolik, nakolik umožňuje bezrozporné vysvětlení přírodních jevů, pak to má být podle Descarta metafyzika, jejíž poznatky prvních principů budou mít zcela pravdivý charakter a která bude podkladem fyziky a veškeré vědy vůbec. A opíráme-li se ve fyzice i jiných vědách především o smíšené poznatky smyslového vnímání, v metafyzice bychom měli operovat výhradně jasnými a rozlišenými poznatky čistého rozumu. Jinými slovy: v oblasti fyziky představuje poznání nejlepší možné vysvětlení, v metafyzice však máme dosáhnout jediného pravdivého poznání, poznání prvních principů.